

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

Хмельницький фаховий коледж

Циклова комісія соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Хмельницького фахового коледжу
Університету „Україна”

Ольга ПОЛЬОВИК

„01” 09 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 2.11 Система організацій соціальної сфери**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Соціальна робота

(назва освітньої програми)

освітнього ступеня фаховий молодший бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність (ності) 110 Соціальна робота та консультування

(шифр і назва спеціальності (тей))

Спеціалізація(ї) _____

(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Хмельницький фаховий коледж

(назва навчально-виховного підрозділу)

Від дисципліни: обов'язкова

Обсяг, кредитів: 180/6

Форма підсумкового контролю: екзамен

Хмельницький 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Система організації соціальної сфери»

для здобувачів освіти за галуззю знань 1 Охорона здоров'я та консультування спеціальністю 110 Соціальна робота та консультування

„28” серпня 2025 року – 32 с.

Розробники:

Корабльова Олена Олександрівна – викладач циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Викладачі:

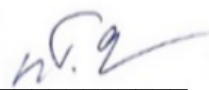
Островська Наталія Олександрівна – к.пед.н., доцент, викладач циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

Протокол від „28” серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії
соціально-економічних та
загальноосвітніх дисциплін

Олександр ГАЛІКО
(прізвище та ініціали)

„28” серпня 2025 року

Робочу програму погоджено з керівником робочої групи з розробки та розвитку ОПП «Соціальна робота» (2025 р.)

(назва освітньої програми)

„28” серпня 2025 року

Керівник робочої групи
з розробки та розвитку
ОПП «Соціальна робота»

Олена КОРАБЛЬОВА

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	20__/20__	20____/20	
Дата засідання кафедри			
№ протоколу			
Підпис голови циклової комісії			

Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу <http://vo.uu.edu.ua/> за адресою:

<https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28296>

(вказати адресу)

Робочу програму навчальної дисципліни перевірено

„01” вересня 2025 року

Завідувач відділу освітньої діяльності

Хмельницького фахового

коледжу Університету «Україна»

Наталія ЛУЦКЕВИЧ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Загальний обсяг кредитів – 6	Галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення	Вид дисципліни Обов'язкова	
Загальний обсяг годин – 180	Спеціальність II0 Соціальна робота та консультування	Цикл підготовки загальний	
Модулів – 1	Спеціалізація немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
		4-й	4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 7	Освітній ступінь: молодший фаховий бакалавр	42 год	6 год
		Практичні, семінарські	
		28 год	4 год
		Самостійна робота	
		110 год	110 год
Частка аудиторних занять становить: для денної форми здобуття освіти – 39% для заочної форми здобуття освіти – 5,6%		Індивідуальні завдання	
		Вид семестрового контролю: екзамен	

Програма дисципліни виконується в повному обсязі незалежно від форми здобуття освіти. Аудиторне навантаження заочної форми становить:

1-2 курси навчання ОПС «фаховий молодший бакалавр» – 20% від аудиторного навантаження денної форми здобуття освіти;

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни „Система організації соціальної сфери” полягає в ознайомленні здобувачів освіти із державною системою соціальної сфери, органів соціального захисту; з основними напрямками діяльності і функціональними обов'язками спеціалістів із соціальної роботи в різних соціальних закладах. Після засвоєння цього курсу здобувачі освіти повинні впевнено орієнтуватися в системі органів соціальної роботи в Україні.

Завдання:

- ознайомлення із структурою, ієрархією, механізмами функціонування системи соціального захисту, допомоги та підтримки населення сучасної України;
- вивчення провідних напрямів і сфер діяльності, завдань і функцій органів соціальної роботи, їх можливостей;
- розгляд системи забезпечення соціальними послугами різних категорій клієнтів;
- ознайомлення із специфікою соціальної роботи з людьми похилого віку, інвалідами, безробітними, іншими соціально вразливими категоріями людей.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- основні напрямки соціальної політики України,
- теорії і практики соціальної роботи соціальних служб,
- основні нормативно-правові акти щодо діяльності соціальних служб в соціальній роботі,
- основні види соціальних служб в соціальній роботі, їх підпорядкування,
- об'єкти діяльності соціальних та напрямки роботи спеціалістів соціальної сфери у відповідній службі.

вміти:

- відрізняти моделі, теорії та практики соціальної роботи в Україні та за рубежом,
- визначати об'єкти соціальної роботи та соціальні служби, що працюють з ними,
- використовувати теоретичні знання у практичній діяльності з окремими категоріями клієнтів в соціальних службах,
- розробляти програми роботи, що можуть бути застосовані соціальними працівниками у соціальних службах соціальної роботи.

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

	ЗК 6
ОК.2.11	+

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

	СК 1	СК 10	СК13	СК14
ОК.2.11	+	+	+	+

Рядок дисципліни в „Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми”

	РН 13	РН 14	РН 15
ОК.2.11	+	+	+

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Змістовий модуль 1.

Система соціальних служб в соціальній роботі

Тема 1. Системний характер соціальної роботи з населенням

Поняття про системний підхід до соціальної діяльності. Соціальна робота як вид діяльності. Складові системи соціальної роботи з населенням. Центри та служби соціальної роботи.

Тема 2. Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави.

Проблеми особистості в сучасному суспільстві. Особливості соціалізації соціально вразливих верст населення. Провідні напрями соціальної політики в Україні та шляхи її реалізації. Проблеми девіантності і маргіналізації населення України. Державно-правова підтримка служб соціальної роботи з населенням. Заклади освіти як центри соціально-педагогічної роботи. Соціально профілактична діяльність. Соціальна допомога, її види та напрями. Соціальне обслуговування: поняття про зміст, види та форми.

Тема 3. Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб Сутність соціального обслуговування і соціальні служби. Поняття «соціальні служби», «спеціалізовані соціальні служби». Класифікація соціальних служб. Мережа організацій, причетних до розв'язання соціальних проблем в Україні. Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді як суб'єкти реалізації соціальної політики. Гарантії якості соціальних послуг. Ліцензування та стандартизація соціальних послуг.

Тема 4. Система державних та недержавних соціальних служб.

Закон України «Про соціальні послуги» про формування системи державних та муніципальних установ, які надають соціальні послуги в Україні. Роль Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України у створенні та розвитку мережі державних соціальних організацій. Види державних соціальних служб, їх основні функції та завдання. Розвиток соціально орієнтованих недержавних організацій. Проблеми та умови їх створення.

Тема 5. Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб

Сутність понять «інтеграція», «інтегровані соціальні служби». Мета, завдання та принципи діяльності соціальних служб. Отримувачі послуг, які надають інтегровані соціальні служби. Особливості діяльності спеціалізованих соціальних служб та механізми забезпечення ефективності роботи інтегрованих соціальних служб.

Тема 6. Міжнародні проєкти та гранти як інструмент розвитку соціальних служб України

Поняття про гранти. Проєкти.

Змістовий модуль II.

Спеціалізовані служби соціальної роботи підпорядковані Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України.

Тема 7. Повноваження Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та його органів у сфері соціального забезпечення.

Повноваження Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та його органів у сфері соціального забезпечення. Основні завдання головного управління соціального захисту населення обласних державних адміністрацій. Основні завдання Управління праці та соціального захисту населення.

Тема 8. Служби зайнятості населення.

Роль центрів зайнятості населення у працевлаштування та професійному навчанні населення. Закон України “Про загальнообов’язкове соціальне страхування на випадок безробіття” та його реалізація. Інформаційна та консультативна діяльність соціальних працівників служби зайнятості.

Змістовий модуль III.

Спеціалізовані служби соціальної роботи підпорядковані Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України

Тема 9. Діяльність Державного центру СС.

Система центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в Україні. Мета та завдання діяльності соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Пріоритетні напрями, спеціалізовані служби та комплексні програми, що реалізуються ЦСС.

Тема 10. Діти і молодь як об’єкти діяльності спеціалізованих формувань соціальної роботи.

Діти і молодь як особлива соціальна група. Провідні напрями молодіжної політики в Україні та шляхи її реалізації. Система соціальних організацій, служб, центрів по роботі з молоддю в Україні. Порівняльна характеристика напрямів роботи з молоддю в Україні та в розвинутих країнах Заходу.

Тема 11. Профілактична діяльність спеціалізованих служб.

Сутність соціальної профілактики. технології профілактики. Спеціалізовані служби, що здійснюють профілактичну діяльність. Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі та спеціалізовані служби, що її здійснюють.

Тема 12. Соціальна робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківства і запобігання відмови від немовлят

Роль батьків у створенні умов для повноцінного розвитку дитини та реалізації її прав. Поняття «усвідомлене батьківство. Школа усвідомленого батьківства – як модель надання інтегрованих соціальних послуг. Особливості, напрями та форми співпраці спеціалізованої соціальної служби раннього втручання з іншими інституціями. Консультаційний пункт ЦСС у пологових стаціонарах, жіночих консультаціях та будинках дитини як поширена ефективна форма соціальної роботи з формування усвідомленого батьківства та запобігання відмовам від новонароджених. Причини аномальної материнської поведінки. Стратегії надання допомоги клієнтам соціального Центру матері і дитини. Особливість функціонування Центру.

Тема 13. Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Розвиток сімейних форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, як пріоритет державної політики у сфері захисту прав дітей. Послідовність роботи служби розвитку сімейних форм виховання. Оцінка здатності батьків створити прийомну сім'ю. Принципи, форми і методи соціального супроводження прийомної сім'ї.

Тема 14. Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра»

Мета, завдання, функції, принципи і напрями роботи служб невідкладної психологічної допомоги — "Телефонів довіри". Принципи, напрями та види роботи служби. Основні етапи створення "телефонів довіри".

Тема 15. Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села

Організаційно-змістові засади соціальної роботи в селі (селищі). Специфіка надання соціальних послуг дітям і сім'ям в умовах села.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передують цій дисципліні: вступ до спеціальності та етика соціальної роботи, основи психології.

Міжпредметні зв'язки: методи соціальної роботи та консультування, система організацій соціальної сфери

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	У с ь о г о	аудиторна					с . р .	У с ь о г о	аудиторна					с . р .	
		у тому числі							у тому числі						
л		с е м	п р	л а б	і н д	л			с е м	п р	л а б	і н д			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Система соціальних служб в соціальній роботі															
Тема 1. Системний характер соціальної роботи з населенням	10	2	–	2	–	–	6	10	2	–	–	–	–	8	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури комп'ютерне тестування
Тема 2. Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави	10	2	–	2	–	–	6	10	–	–	–	–	–	10	
Тема 3. Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб	10	4	–	2	–	–	4	10	–	–	–	–	–	10	
Тема 4. Система державних та недержавних соціальних служб	10	4	–	2	–	–	4	10	–	–	–	–	–	10	
Модульний контроль	2	–	–	–	–	–	2	2	–	–	–	–	–	2	
Разом за змістовим модулем 1	42	12	–	8	–	–	22	42	2	–	–	–	–	40	
Змістовий модуль 2.															
Повноваження Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та його органів у сфері соціального забезпечення															
Тема 5. Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб	10	4	–	2	–	–	4	10	2	–	–	–	–	8	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 6. Міжнародні проекти та гранти як інструмент розвитку соціальних служб України	10	4	–	2	–	–	4	10	–	2	–	–	–	8	

Тема 7. Повноваження Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та його органів у сфері соціального забезпечення	10	4	-	2	-	-	4	10	-	-	-	-	-	10	
Тема 8. Служби зайнятості населення	10	4	-	2	-	-	4	10	-	-	-	-	-	10	
Тема 9. Діяльність ЦСС	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	
Тема 10. Діти і молодь як об'єкти діяльності спеціалізованих формувань соціальної роботи	10	2	-	-	-	-	8	10	-	-	-	-	-	10	
Тема 11. Профілактична діяльність спеціалізованих служб.	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	2	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 2	72	22	-	12	-	-	38	72	2	2	-	-	-	68	
Змістовий модуль 3. Соціальні служби для сім'ї, дітей та молоді															
Тема 12. Соціальна робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківства і запобігання відмови від немовлят	10	2	-	2	-	-	6	10	2	-	-	-	-	8	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 13. Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	10	2	-	2	-	-	6	10	-	2	-	-	-	8	
Тема 14. Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра»	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	
Тема 15. Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	2	
Разом за змістовим модулем 3	42	8	-	8	-	-	26	42	2	-	2	-	-	38	
Усього годин	156	42	-	28	-	-	86	156	6	-	4	-	-	146	
ІНДЗ	24	-	-	-	-	-	24	24	-	-	-	-	-	24	ІНДЗ: реферат
Усього годин	180	42	-	28	-	-	110	180	6	-	4	-	-	170	

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни „Система організацій соціальної сфери”

Разом: 180 год, лекції – 42 год, семінарські заняття – 28 год, самостійна робота – 110 год

Модулі	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2										Змістовий модуль 3					
Назва модуля	Змістовий модуль 1. Система соціальних служб в соціальній роботі						Змістовий модуль 2. Повноваження Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та його органів у сфері соціального забезпечення										Змістовий модуль 3. Соціальні служби для сім'ї, дітей та молоді					
Кількість балів за модуль	8 балів						12 балів										8 балів					
Теми лекцій	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
	Тема 1. Системний характер соціальної роботи з населенням	Тема 2. Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави	Тема 3. Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб	Тема 4. Система державних та недержавних соціальних служб	Тема 5. Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб	Тема 6. Міжнародні проекти та гранти як інструмент розвитку соціальних служб України	Тема 7. Повноваження Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та його органів у сфері соціального забезпечення	Тема 8. Служби зайнятості населення	Тема 9. Діяльність ЦСС	Тема 10. Діти і молодь як об'єкти діяльності спеціалізованих формувань соціальної роботи	Тема 11. Профілактична діяльність спеціалізованих служб.	Тема 12. Соціальна робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківства і запобігання відмови від немовлят	Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської піклування	Тема 14. Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон довіри»	Тема 15. Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села							
Практичні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	

теми							Тема 7. Повноваження Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та його органів у сфері соціального забезпечення				Тема 12. Соціальна робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківства і запобігання відмови від немовлят			
	Тема 1. Системний характер соціальної роботи з населенням	Тема 2. Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави	Тема 3. Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб	Тема 4. Система державних та недержавних соціальних служб	Тема 5. Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб	Тема 6. Міжнародні проекти та гранти як інструмент розвитку соціальних служб України		Тема 8. Служби зайнятості населення	Тема 9. Діяльність ЦСС	Тема 11. Профілактична діяльність спеціалізованих служб.	Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	Тема 14. Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон довіри»	Тема 15. Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села	
Бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали
Самостійна робота	5 балів													
Види поточного контролю	Модульні контрольні роботи (3 бали)													
ІНДЗ	6 балів													
у т.ч. додаткові курси за тематикою дисципліни (неформальна освіта)	6 балів													
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)													

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Системний характер соціальної роботи з населенням	2
2	Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави	2
3	Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб	2
4	Система державних та недержавних соціальних служб	2
5	Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб	2
6	Міжнародні проекти та гранти як інструмент розвитку соціальних служб України	2
7	Повноваження Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та його органів у сфері соціального забезпечення	2
8	Служби зайнятості населення	2
9	Діяльність ЦСС	2
10	Профілактична діяльність спеціалізованих служб.	2
11	Соціальна робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківства і запобігання відмови від немовлят	2
12	Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	2
13	Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра»	2
14	Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села	2
Разом		28

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

4.3.2. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувачів освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання здобувачами освіти ІНДР прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувачів освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- складання ситуаційних завдань із різних тем курсу (3 бали);
- огляд літератури з конкретної тематики (3 бали);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (3 бали);
- підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу (6 балів);
- участь у науковій студентській конференції (3 бали);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (6 бали);
- проходження додаткового(-их) курсу(-ів) (неформальна освіта) з тематики дисципліни (6 балів);
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – 6 балів.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Мережа спеціалізованих формувань в соціальній сфері.
2. Етапи становлення спеціалізованих соціальних служб в Україні.
3. Спеціалізовані служби за рубежом: організаційні принципи, напрями та методи роботи.
4. Сутність системи роботи спеціалізованих формувань з різними категоріями сімей.
5. Зміст та форми роботи закладів соціального спрямування.
6. Альтернативні форми сімейного виховання.
7. Відмінності у використанні форм та методів соціальної роботи консультативних пунктів у слідчих ізоляторах та у виправних колоніях.
8. Основний зміст та види послуг, які надають спеціалізовані служби, що працюють з людьми з функціональними обмеженнями.
9. Соціальні послуги дітям та молоді, які надаються через мережу Центрів соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями.
10. Соціальні послуги дітям-інвалідам, які надаються через мережу Центрів ранньої соціальної реабілітації.
11. Становлення та розвиток спеціалізованих служб "Телефон Довіри" в Україні.
12. Основні напрями роботи спеціалізованих служб «Телефон Довіри»
13. Основні напрями роботи спеціалізованих закладів соціального спрямування.
14. Особливості виховання та психологічної підтримки дітей, що живуть з ВІЛ.
15. Організація роботи спеціалізованої формування (за вибором).
16. Комплексна програма соціальної реабілітації сім'ї, де виховується дитина з особливими потребами.
17. Спеціалізовані формування центрів соціальних служб для сім'ї, 29 дітей та молоді.
18. Нормативно-правові акти, що регулюють функціонування спеціалізованих формувань центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
19. Аналіз діяльності спеціалізованих служб країн світу (за вибором) за основними напрямками діяльності.
20. Надання дітям та молоді після тестової консультаційної допомоги ВІЛ-інфікованим клієнтам
21. Соціальний супровід та патронаж дітей та молоді, що живе з ВІЛ/СНІД.

Додаткові курси в рамках ІНДЗ

<https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>

<https://ed-era.com/courses/>

<https://www.enableme.com.ua/ua/article/najkrasi-bezkostovni-onlajn-kursi-dla-ukrainciv-11573>

Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1 бал
2.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	3 бали
3.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	1 бал
4.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	1 бал
Разом		6 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 6 бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
6	відмінно	5	A	відмінно
5	добре	4	BC	добре
4-5	задовільно	3	DE	задовільно
0-3	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Системний характер соціальної роботи з населенням	6
2	Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави	6
3	Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб	4
4	Система державних та недержавних соціальних служб	4
Модульний контроль		2
5	Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб	4
6	Міжнародні проекти та гранти як інструмент розвитку соціальних служб України	4
7	Повноваження Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та його органів у сфері соціального забезпечення	4
8	Служби зайнятості населення	4
9	Діяльність ЦСС	6
10	Діти і молодь як об'єкти діяльності спеціалізованих формувань соціальної роботи	8
11	Профілактична діяльність спеціалізованих служб.	6
12	Соціальна робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківства і запобігання відмови від немовлят	6
13	Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	6
14	Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра»	6
15	Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села	6
Модульний контроль		2
ІНДЗ		24
Разом		110

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Система соціальних служб в соціальній роботі			
Тема 1. Системний характер соціальної роботи з населенням (6 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	I
Тема 2. Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави (6 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		II
Тема 3. Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		II
Тема 4. Система державних та недержавних соціальних служб (6 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	III
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування		III
<i>Всього: 22 год</i>	<i>Всього: 3 бали</i>		
Змістовий модуль 2. Пра Повноваження Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та його органів у сфері соціального забезпечення			
Тема 5. Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	VI
Тема 6. Міжнародні проекти та гранти як інструмент розвитку соціальних служб України (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		V
Тема 7. Повноваження Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та його органів у сфері соціального забезпечення (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		VI
Тема 8. Служби зайнятості населення (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		VII
Тема 9. Діяльність ЦСС (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		VIII
Тема 10. Діти і молодь як об'єкти діяльності спеціалізованих формувань соціальної роботи (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		IX
Тема 11. Профілактична діяльність спеціалізованих служб. (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		X
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування	1	XII
<i>Всього: 38 год</i>	<i>Всього: 3 бали</i>		
Змістовий модуль 3. Соціальні служби для сім'ї, дітей та молоді.			
Тема 12. Соціальна робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківства і запобігання відмови від немовлят (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	XIII
Тема 13. Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XIV

Тема 14. Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра» (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XV
Тема 15. Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XV
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування	1	XV
<i>Всього: 26 год</i>	<i>Всього: 2 бали</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 24 год	Реферат	6	XV
<i>Разом: 110 год</i>	<i>Разом: 14 балів</i>		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

- *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей здобувачів освіти та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення здобувачів освіти, коли при читанні лекції перед здобувачами освіти формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції здобувачів освіти може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів,

які допомагають здобувачам освіти у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських занять застосовуються наступні методи:

- семінарське заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага здобувачів освіти зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Під час викладання освітньої дисципліни „Система організацій соціальної сфери” застосовуються наступні методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти:

1. Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу – надання нових фактів та самостійний їх пошук створює відчуття збагачення знаннями спонукає здобувачів освіти до самовдосконалення.

2 Метод опори на життєвий досвід студентів – використання викладачем у навчальному процесі життєвого досвіду здобувачів освіти – фактів, явищ, які вони спостерігали в житті, або в яких самі брали участь.

3. Метод емоційно-морального стимулювання – включення у зміст навчання моральних ситуацій прикладів з життя.

4. Метод зацікавлення – реалізується за допомогою цікавих прикладів, парадоксальних фактів (цікаві аналогії, проблемні запитання, досліді).

5. Метод емоційного сплеску та заохочення – підтримка, підбадьорювання, заохочення; педагог має демонструвати своє прагнення допомогти здобувачу освіти, бути впевненим у його силах та здібностях.

6. Метод пізнавальних ігор:

-*ділова гра* – діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, і взаємна критика гіпотез. Їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень;

-*рольова гра* – імпровізоване розігрування заданої ситуації;

- *інтерактивна гра* – метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки;

- *симуляція* – метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки

особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод „вибуху”, метод природних наслідків і трудовий метод.

Методика навчання (як система) – організований набір методів, прийомів, засобів і форм навчання, який використовується для досягнення освітніх цілей.

Методика є структурованим застосуванням методів – організоване використання різних методів і прийомів, яке обумовлено специфікою освітнього процесу або діяльності. Вона описує як саме, в якій послідовності і в яких умовах застосовуються певні методи для досягнення результату.

– Методика навчання може включати в себе різні методи, стратегії, підходи, засоби навчання (аудіовізуальні матеріали, інтернет-ресурси, дидактичні ігри тощо) і системи організації роботи (до прикладу: поетапне вивчення лексики, розвиток навичок письмового та усного мовлення).

– Методика викладання навчальної дисципліни – вибір викладачем та застосування методів для ефективного засвоєння матеріалу здобувачами освіти.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями здоров'я має важливі відмінності, які враховують індивідуальні потреби кожного типу порушень і передбачає модифікацію форм роботи та типів завдань для таких здобувачів освіти.

Кожен тип інвалідності має свої специфічні потреби, і тому підхід до навчання має бути адаптованим, щоб забезпечити максимальну ефективність для здобувачів освіти. Враховуючи різні види порушень (порушення слуху, зору, рухової активності, когнітивні порушення тощо), методика вивчення буде різною. Використання адаптованих технологій, інклюзивних методів та індивідуальних підходів дозволяє забезпечити ефективне навчання для всіх здобувачів освіти, незалежно від типу інвалідності.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями слуху

Для здобувачів освіти з порушеннями слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має порушення слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення дисципліни проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на

жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з порушеннями слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів, таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти не чують мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях, інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази на слух, а також слухати приклади правильного вимовляння.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями опорно-рухового апарату

Здобувачі освіти з порушеннями опорно-рухового апарату, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з порушеннями опорно-рухового апарату

навчатися без необхідності фізичного перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв для вводу (як-от пристрої для управління комп'ютером через рухи очей чи голови).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм, малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна „Система організацій соціальної сфери” оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з трьох змістових модулів.

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”, подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувачів освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп’ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
„відмінно”	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
„добре”	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувачів освіти студента наявні незначні помилки.
„задовільно”	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
„незадовільно”	Виставляється здобувачеві освіти відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1					
		Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	
		кількість	максимальна кількість балів	кількість	максимальна кількість балів	кількість	максимальна кількість балів
		одинокі	одинокі	одинокі	одинокі	одинокі	одинокі
I. обов'язкові							
1.1. Робота на семінарському і практичному занятті	2	4	8	6	30	4	8
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	–	–	–	–
1.3. Виконання модульної роботи	1	1	1	1	1	1	1
Разом			14		31		9
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 54							
II. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором здобувачів освіти не більше 6 балів)							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу							3
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики							3
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки							3
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу							6
2.5. Участь у науковій студентській конференції							3
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе							6
2.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)							6
Разом							6
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 6							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60							

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття про системний підхід до соціальної діяльності
2. Складові системи соціальної роботи з населенням
3. Центри та служби соціальної роботи
4. Провідні напрями соціальної політики в Україні та шляхи її реалізації
Державно-правова підтримка служб соціальної роботи з населенням
5. Заклади освіти як центри соціально-педагогічної роботи
6. Соціальне обслуговування: поняття про зміст, види та форми.
7. Сутність соціального обслуговування і соціальні служби
8. Поняття «соціальні служби», «спеціалізовані соціальні служби»
9. Класифікація соціальних служб
10. Мережа організацій, причетних до розв'язання соціальних проблем в Україні
Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді як суб'єкти реалізації соціальної політики
11. Гарантії якості соціальних послуг
12. Ліцензування та стандартизація соціальних послуг
13. Закон України “ Про соціальні послуги” про формування системи державних та муніципальних установ, які надають соціальні послуги в Україні
14. Роль Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України у створенні та розвитку мережі державних соціальних організацій
15. Види державних соціальних служб, їх основні функції та завдання
16. Розвиток соціально орієнтованих недержавних організацій. Проблеми та умови їх створення.
17. Сутність понять «інтеграція», «інтегровані соціальні служби»
18. Мета, завдання та принципи діяльності соціальних служб
19. Отримувачі послуг, які надають інтегровані соціальні служби
20. Особливості діяльності спеціалізованих соціальних служб та механізми забезпечення ефективності роботи інтегрованих соціальних служб
21. Раннє втручання як технологія соціальної роботи
22. Ведення випадку – ключова технологія роботи інтегрованих соціальних служб
23. Повноваження Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та його органів у сфері соціального забезпечення
24. Основні завдання головного управління соціального захисту населення обласних державних адміністрацій
25. Основні завдання Управління праці та соціального захисту населення
26. Роль центрів зайнятості населення у працевлаштування та професійному навчанні населення
27. Закон України “Про загальнообов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття” та його реалізація
28. Інформаційна та консультаційна діяльність соціальних працівників служби зайнятості.
29. Система центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в Україні

30. Мета та завдання діяльності соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
Пріоритетні напрями, спеціалізовані служби та комплексні програми, що реалізуються ЦСС
31. Система соціальних організацій, служб, центрів по роботі з молоддю в Україні
Порівняльна характеристика напрямів роботи з молоддю в Україні та в розвинутих країнах Заходу
32. Сутність соціальної профілактики, технології профілактики.
33. Спеціалізовані служби, що здійснюють профілактичну діяльність
34. Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі та спеціалізовані служби, що її здійснюють.
35. Роль батьків у створенні умов для повноцінного розвитку дитини та реалізації її прав
36. Школа усвідомленого батьківства – як модель надання інтегрованих соціальних послуг
37. Особливості, напрями та форми співпраці спеціалізованої соціальної служби раннього втручання з іншими інституціями
38. Консультаційний пункт ЦСС у пологових стаціонарах, жіночих консультаціях та будинках дитини як поширена ефективна форма соціальної роботи з формування усвідомленого батьківства та запобігання відмовам від новонароджених
39. Причини аномальної материнської поведінки
40. Стратегії надання допомоги клієнтам соціального Центру матері і дитини.
Особливість функціонування Центру.
41. Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
42. Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра»
43. Організаційно-змістові засади соціальної роботи в селі (селищі).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																		СР	Екзамен	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2								Змістовий модуль 3								
T1	T2	T3	T4	МК 1	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	МК 2	T13	T14	T15	МК 3	ІНД 3	5	не більше 40	не більше 100
2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1	6			

T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів. МК – модульний контроль

БІЛЕТИ ДО ЕКЗАМЕНУ

**Відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти
«Відкритий міжнародний університет розвитку людини
«Україна» Хмельницький фаховий коледж**

Освітній ступінь: фаховий молодший бакалавр

Спеціальність: П10 «Соціальна робота та консультування»

Семестр: IV

Навчальна дисципліна: Система організацій соціальної роботи

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Сутність понять «інтеграція», «інтегровані соціальні служби»
2. Закон України «Про загальнообов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття» та його реалізація

Затверджено на засіданні циклової комісії роботи

Протокол №1 від «28» серпня 2025 року.

Завідувач кафедри _____

Олександр ГАЛКО

Екзаменатор _____

Наталія ОСТРОВСЬКА

Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

8.МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій
2. Методичні розробки до практичних занять.
3. Методичні розробки до виконання самостійної роботи студентів.
4. Орієнтовна тематика реферативних досліджень.
5. Ілюстративні матеріали.
6. Глосарій по дисципліні.
7. Питання до модульного контролю.
8. Питання до екзамену.

8.1 Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю

Для інклюзивного навчання:

- Методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей здобувачів освіти з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для здобувачів освіти в із проблемами слуху і порушеннями опорно-рухового апарату.
- Спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із проблемами зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

8.2. Глосарій (термінологічний словник)

Адаптація –процес активного пристосування організму до умов навколишнього (фізичного, соціального) середовища.

Адаптація соціально-психологічна - активний процес постійного пристосування до змін умов соціального середовища та його психологічних наслідків (пристосування індивіда до групи, групових норм і соціальної групи до індивіда у взаєминах під час діяльності)

Активного вислуховування техніка – техніка інтерв'ю, спрямована на управління ходом бесіди, стимулювання розповіді клієнта, досягнення правильного розуміння його слів, узгодження позицій інтерв'юера та клієнта щодо проблем останнього. Включає прийоми безмовного слухання, уточнення, переказу, перефразування, продовження думки клієнта.

Ведення випадку провідна технологія соціально-педагогічної роботи з конкретною проблемною ситуацією, у якій об'єднано й певний моніторинг ситуації, і залучення інших інституцій, і здійснення координації дій з метою

розв'язання психологічних, міжособистісних, соціальних проблем клієнта, його оточення. Реалізується шляхом встановлення безпосередньої взаємодії між спеціалістом (соціальним педагогом/соціальним працівником) і клієнтом.

Гуманістична емпатія переживання, в яких людина емоційно відгукується на неблагополуччя чи благополуччя іншого у формі радості за іншого, співчуття, співстраждання, жалю.

Емоційність властивість людини, що характеризує зміст, якість і динаміку її емоцій та почуттів. Одна з основних складових темпераменту. Властивості емоційності як однієї зі сфер прояву темпераменту – це вразливість, чутливість, імпульсивність та ін..

Емоція (від лат. *emovere* – збуджувати, хвилювати) психологічне відображення у формі безпосереднього упередженого переживання змісту життєвих явищ і ситуацій, обумовленого відношенням їхніх об'єктивних властивостей до потреб суб'єкта. Емоції – неодмінні компоненти життєдіяльності, могутній засіб активізації сенсорно-перцептивної діяльності

Емпатія (англ. *empathy* – співчуття, співпереживання) здатність емоційно відгукуватися на переживання іншої людини, що виявляється у співчутті, співпереживанні, співстражданні.

Консультація – професійна бесіда, в ході якої спеціальні знання фахівця (консультанта) використовуються для надання допомоги клієнту у подоланні його проблем.

8.3. Рекомендована література

Основна:

1. Путівник для фахівців із соціальної роботи в таблицях і схемах : навчально-методичний посібник / автор. кол. О. Білько, І. Борощук, Т. Василюк, І. Лисоконь, В. Османова. Кривий Ріг : КДПУ, 2024. 39 с.

2. Система організації соціальних служб : методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 231 «Соціальна робота» / Я. П. Дубініна. Одеса : Видавництво «Друк Південь», 2018. 58 с

Допоміжна:

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін.; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с.

2. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду : навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

Перелік періодичних видань

Назва видання	Засновник Дані про видання	Анотація	URL-адреса архіву номерів у PDF-форматі
Вісник «Соціальна робота»	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рецензований фаховий журнал (категорія Б), заснований 2016 р., виходить-1 раз на рік україномовний/англомовний	Публікує результати теоретичних та емпіричних досліджень, методологічні розробки з актуальних питань соціальної роботи, психології та педагогіки; включає рецензії нових видань	https://visnyk.soch.robota.knu.ua/index.php/journal/issue/archive
Журнал «Соціальна робота та психологія: освіта і наука»	Київський професійно-педагогічний інститут (КПДІ), науковий рецензований журнал, індексований (ISSN 3041-1351 print, 3041-136X online), виходить двічі на рік українською, англійською, польською	Прагне популяризації результатів науково-практичних досліджень і методичних рекомендацій у сфері соціальної роботи, психології, інклюзії; сприяє розвитку фахових компетентностей	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/at-estatsiya-kadri-vyshchoi-kvalifikatsii/2024/06/26/Per.fakh.vid.dlya.publ.rez.dosl.na.zdob.stup.DN-KN-DF-26.06.2024.pdf?utm_source=chatgpt.com
Публічне управління та соціальна робота	Львівський державний університет безпеки життєдіяльності (ЛДУ БЖД), науковий збірник (категорія Б), започаткований 2023 року, ISSN 3041-1319 (print), 3041-1327 (online), виходить двічі на рік, включає П10 Соціальна робота та консультивання	Орієнтований на розвиток соціальної роботи та публічного управління в Україні через публікацію методичних і аналітичних матеріалів, інноваційних наукових знань	https://journal.ldubgd.edu.ua/index.php/soc/issue/archive

8.4. Інформаційні ресурси

1. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : вебсайт. URL : <https://uu.edu.ua>
2. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : платформа інтернет-підтримки навчального процесу moodle. URL : <https://vo.uu.edu.ua/>
3. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України. URL : <https://www.msp.gov.ua/>

8.5. Фахові періодичні видання України з дисципліни

1. Вісник «Соціальна робота»
2. Журнал «Соціальна робота та психологія: освіта і наука»
3. Публічне управління та соціальна робота

8.6. Універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти для опанування дисципліни

Програмне забезпечення	Призначення	Умови використання (вільний доступ в Інтернеті, згідно договору, придбані ліцензії тощо)
MS Excel / Google Sheets	https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/excel https://www.google.com/sheets/about/	універсальні інструменти для ведення клієнтських баз даних, обліку послуг, формування звітів
Casebox / OpenCase	https://www.casebox.org/ https://open-cases.com.ua/	системи управління кейсами (Case Management), що дозволяють фіксувати звернення клієнтів і будувати план підтримки
МІС «Соціальна громада»	https://socgr.gov.ua/	національна інформаційна система для органів соцзахисту – автоматизує оформлення допомог, роботу з ВПО тощо
E-Therapy / SimplePractice / TherapyNotes	https://www.simplepractice.com/ https://www.therapynotes.com/ https://www.e-therapy.com/	професійні платформи для онлайн-психотерапії, збереження нотаток, планування зустрічей
Zoom / Google Meet / Microsoft Teams	https://zoom.us/ https://meet.google.com/ https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-teams/group-chat-software	платформи для проведення онлайн-консультацій, супервізій і тренінгів
Qualtrics / SurveyMonkey	https://www.qualtrics.com/ https://www.surveymonkey.com/	онлайн-інструменти для анкетування, соціологічних опитувань і моніторингу клієнтів

9. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	кафедральний ноутбук	проектор, приміщення з доступом до Інтернету
Практичне заняття	наочні та роздаткові матеріали, переносна дошка з відривними листами паперу	спеціалізований кабінет № 11
Модульний контроль	Доступ до мережі Інтернет	Платформа Moodle